

Izaija 61,1-2

Propovijed: **Svećenici Božji**

napisao: Danijel Dragaš

2023.

UVOD

1. Posljednji put nismo proučavali Izaiju 61, zato ćemo danas provesti neko vrijeme upravo u tom odlomku. Ali prije nego što krenemo u Izaiju 61, napraviti ću mali uvod. Nakon svoga krštenja i iskušenja, Isus započinje svoju službu. Provevši nekoliko mjeseci u Galileji, gdje je činio čudesa i poučavao u njihovim sinagogama, odlučuje se vratiti u kraj gdje je odrastao. U Nazaretu, po običaju, Isus ulazi u sinagogu. Odgovorni u sinagogi daju mu čast da čita iz svitka u kojem se nalazio odlomak iz Izaije 61. Nakon čitanja, Isus sjeda, a narod – zbog svega što su već čuli da je činio u Galileji – s nestrpljenjem upire pogled u njega, čekajući da ih pouči. No Isus ne čini ono što su oni očekivali. On govori svome narodu da je On taj o kome prorok Izaija govori. Nevjerojatno snažna i dramatična izjava! Mogu samo zamisliti izraze lica ljudi koji su sjedili u sinagogi. Nakon te izjave, oni se razbjesne i odluče ga baciti u provaliju, u namjeri da ga ubiju. Ali Isus se između njih provuče i pobjegne – vjerujem, uz nadnaravno djelovanje Boga.

IDEMO U PROŠLOST

2. Ok, vratimo se malo u prošlost. Prije proroka Izaije imamo veliku i bogatu povijest izraelskoga naroda. Imamo vrijeme očeva: Abrahama, Izaka i Jakova – kojeg je Bog nazvao Izrael. Od Jakova nastaje dvanaest plemena. Ta plemena stoljećima borave u Egiptu, gdje se razmnožavaju i postaju velik narod. Nakon toga dolazi vrijeme Mojsija, koji Jahvinom rukom izbavlja narod iz Egipta. Mojsije ih vodi u pustinju, gdje dobivaju Božje zapovijedi po kojima trebaju živjeti. Nakon pustinje Jahve vodi svoj narod u obećanu zemlju, onu koju je obećao njihovim ocima Abrahamu, Izaku i Jakovu. U toj zemlji slijedi vrijeme sudaca, a nakon njih vrijeme kraljeva. Tijekom vladavine kraljeva Jahve šalje proroke da upozore Izrael na tvrdoću i buntovnost njihova srca. No Izrael kao narod nikada ne posluša proroke, i zbog toga ih Jahve šalje u izgnanstvo, u Babilonsko kraljevstvo. Nakon nekog vremena Jahve odlučuje vratiti svoj narod u obećanu zemlju. Zašto to čini? Zbog obećanja koje je dao njihovim ocima: „Učinit ću od tebe velik narod, Abrahame¹“. „Ja ću biti Bog tvoj i tvoga potomstva poslije tebe²“. Nažalost, i nakon povratka u obećanu zemlju, izraelski narod nikada nije ljubio Boga kao što su to činili njihovi oci. Sve do Isusova vremena ostali su narod tvrdoga srca prema Jahvi. Uvijek su

¹ Postanak 12,2

² Postanak 17,7

postojali pojedinci koji su bili mekana srca prema Bogu, ali kao narod nikada nisu ljubili Jahvu svim srcem, dušom, pameti i snagom.

2.1. Prorok Izaija živio je u doba izraelskih kraljeva – prije izgnanstva u Babilon.

2.2. Ok, sada ulazimo u odlomak. **(Izaija 61,1-2)** „Duh Jahve Gospoda na meni je, jer me Jahve pomaza, posla me da radosnu vijest donesem ubogima, da iscijelim srca slomljena; da zarobljenima navijestim slobodu i oslobođenje sužnjevima; da navijestim godinu milosti Jahvine i dan odmazde Boga našega; da razveselim ožalošćene na Sionu...”

SVEĆENICI BOŽJI

3. U Izaiji 61 čitamo o onome koji ima doći, o pomazaniku Jahvinom. Po samom tekstu jasno je da se radi o mesijanskom odlomku, a i sam Isus u Lukinom Evanđelju govori da je On taj o kome prorok Izaija piše. Prisjetimo se: Marija, majka Isusova, Zaharija – otac Ivana Krstitelja, Elizabeta – majka Ivana Krstitelja, anđeo Gabrijel, Šimun iz Hrama – svi su oni prorokovali da dolazi Onaj koji će ispuniti obećanje dano ocima davno prije. Kada proučavamo njihove hvalospjeve, vidimo da su oni uvod u ono što sada Isus govori o sebi. Oni su razumjeli da dolazi Onaj koji će ih naučiti kako ljubiti Boga svim srcem, svom dušom, svom pameti i svom snagom. Drugim riječima: Isus će ih naučiti što Bog traži od njih ako žele jednog dana postati onaj „veliki narod” koji je obećan Abrahamu, Izaku i Jakovu.

3.1. U Izaiji 61,2 piše: „Da navijestim godinu milosti Jahvine.” Što to znači i za koje je vrijeme u budućnosti određeno to proročanstvo? Kao što sam ranije u propovijedima rekao: kroz cijelu povijest Izrael je kao narod bio buntovan prema svome Bogu. Da bi Bog ispunio obećanje koje je dao ocu Abrahamu – „Ja ću biti njihov Bog, a oni moj narod” – mora se dogoditi jako puno opraštanja s Božje strane. Isto kao što se nama, nežidovima, oprašta za naše prekršaje na temelju Kristove žrtve na križu, tako isto i Izrael: da bi jednog dana bio Božji narod, Jahve mu mora oprostiti za sve prijestupe koje su činili već tisućama godina protiv njega. Židovi, kao i mi nežidovi, bit će pomilovani zbog onoga što je Krist učinio na križu. Jahve će im pretvoriti nevjerno srce u vjerno, kao što piše u **(Malahiji 3,24)**: „On će obratiti srce otaca k sinovima, a srce sinova k ocima, da ne dođem i ne udarim prokletstvom zemlju.”

3.1.1. U vremenu opraštanja dolaze i dani odmazde, kako piše u Izaiji 61,2. Bog će tada suditi svome narodu za njihovu prošlost, i samo oni koji budu imali srce otaca – Abrahama, Izaka i Jakova – bit će pomilovani. S dolaskom Isusa Krista po drugi put na zemlju oni će vladati s njim i zvati će se „Svećenici Jahvini³”. Velik narod koji je Bog obećao Abrahamu ne znači samo velik u broju – oni će biti najpravedniji, najsvetiji i najmilostiviji narod koji je ikad postojao u povijesti čovječanstva. Bit će na divljenje svim okolnim narodima.

3.2. Vidimo da Isus nije u svojoj izjavi rekao: „Da navijestim godinu milosti Jahvine i dan odmazde Boga našega” – kako piše u Izaiji 61,2. On je samo rekao, i čitamo u Luki 4,19: „Da proglasim godinu milosti Gospodnje.” Zašto je izostavio „dan odmazde”? Vjerujem da je Isus znao da mora umrijeti na križu, i zbog toga je Bog „pauzirao” dan odmazde sve do Isusova drugog dolaska na zemlju. Znajući to, Isus je odlučio izostaviti taj dio dok je govorio svojim sunarodnjacima u sinagogi.

³ Izaija 61,6

JEDINI ISCJELITELJ KOJEG TREBAMO

4. U Izaiji 61,1 piše: „Jer Jahve me pomaza, posla me da donesem Radosnu vijest ubogima, da iscijelim srca slomljena.“ U Luki 4,18 čitamo: „Da donesem Radosnu vijest siromasima.“ Tko su oni koji su srca slomljena? Kako izgledaju oni koji su siromasi? Ako smo mi oni koji će učiniti sve da ovaj život bude na naše osobno zadovoljstvo; ako je naš glavni motiv postići svoj najbolji život sada i ovdje; ako vjerujemo da je zdravlje najvažnije, da su obitelj, prijateljstvo i uspjeh u karijeri razlog zbog kojeg postojimo; ako otvoreno u društvu s kojim smo okruženi promoviramo nemoralne stvari iako smatramo da smo religiozni – onda Isusovo učenje nama neće biti privlačno. Njegova Radosna vijest za nas neće imati gotovo nikakvu vrijednost. Ali, ako smo mi ljudi koji su kroz život shvatili da nam ovaj svijet ne može dati ono za što smo uistinu stvoreni, da ništa u njemu ne može ispuniti siromašno srce koje teži za nečim većim i veličanstvenijim, onda će Radosna vijest za nas biti biser koji ćemo čuvati u srcu sve dok se jednog dana potpuno ne ispuni - isto vrijedi za Židove onog vremena.

4.1. Nažalost, svi smo okruženi ljudima – a i sami smo možda bili takvi – koji su tražili zadovoljstvo u raznim stvarima koje svijet nudi: droga, alkohol, kocka, moć, bogatstvo, seksualne perverzije, uspjeh u karijeri... A na kraju ostajemo prazni, doza se povećava, a učinak je sve manji. Zašto je to tako? Zato što ovaj svijet nije stvoren da nas zadovolji. Zato što ne želimo onoga koji jedini može u potpunosti ispuniti naše srce. Budući da smo stvoreni za nešto veće, instinktivno to tražimo drugdje. Ne možemo si pomoći, to je jače od nas. Ali sve drugo vodi u propast. Samo On vodi u život, i ljudi koji to shvate u ovom životu – to žive. Oni svijetle. Oni su slobodni od ovoga svijeta. Oni su siromašna srca jer znaju da bez Boga ostaju siromašni. Kralj David je to vrlo dobro shvaćao i zato je u (**Psalmu 62,6-7**) zapisao: „Samo je u Bogu mir, dušo moja, samo je u njemu nada moja. Samo on je moja hrid i spasenje, utvrda moja: neću se pokolebati.“

4.2. Maloprije sam naveo da nas obiteljski i prijateljski odnosi ne mogu do kraja ispuniti. Ne želim da me pogrešno shvatite – obiteljski i prijateljski odnosi iznimno su važni za naš socijalni i psihološki razvoj. Trebamo ih njegovati, davati im pažnju, strpljenje i ljubav s naše strane. Ali oni nisu odnosi koji mogu do kraja ispuniti siromašno srce. To mogu jedino Bog Otac i njegov Sin Isus Krist. Ako uz njih imamo još i privilegiju graditi odnose s drugim kršćanima koji imaju istu perspektivu kao mi, kroz vrijeme ti odnosi postaju prava obitelj i prijateljstva kakva je Bog namijenio za nas od samog početka. To su vječni odnosi. Vjerujem da je na to Isus mislio kad je rekao u Luki 8,21: „*Majka moja, braća moja jesu oni koji slušaju riječ Božju i vrše je.*“

TEK TADA ĆETE BITI BOŽJI NAROD

5. Idemo dalje, Izaija 61,1: „Da zarobljenicima navijestim slobodu i oslobođenje sužnjevima.“ Ove daljnje izjave proroka Izaije podnaslovi su prvog stiha koji smo pročitali. One su zapravo opis onoga što će se sve dogoditi s dolaskom Mesije.

Moguće je da se ovdje radi o duhovnom oslobođenju – o slobodi od grijeha koju Radosna vijest donosi svima koji je prihvate. Znamo da ćemo po Isusovu drugom dolasku dobiti „nova tijela“ u kojima grijeha više neće biti⁴. Nadalje, Isus u (Luki 4,18) govori: „*Vraćanje vida slijepima.*“ Znamo da je Isus u svom prvom dolasku doslovno vraćao vid slijepima, i sasvim je moguće da se u ovim riječima upravo na to i misli. Ali, ako pratimo kontekst svega što smo do sada rekli i pokušamo ući u um

⁴ 1 Korinćanima 15,51–53

Zaharije, Izaije ili Marije – Isusove majke – onda te izjave za židovski narod nose i drugo, dublje značenje.

5.1. Naime, židovski narod je kroz većinu svoje povijesti bio pod palicom nekog poganskog kraljevstva: Babilona, Perzije, Aleksandra Velikog, a sada i Rima. Isus im ovdje govori da će doći dan kada će oni kao narod biti oslobođeni od ugnjetavanja drugih kraljevstava. Doći će dan kada će „zarobljenici“ slobodno moći slaviti Jahvu i kada će oni sami biti svjetlo pravednosti koje će sjati usred svih naroda na zemlji. Oni će postati snažna zemlja kojoj će se sva ostala kraljevstva pokoriti. Zašto? Zato jer će ih Jahve štititi. Kako? Tako što će njegov Sin, Isus Krist, doći po drugi put i vladati pravedno sa željeznim žezlom. Nitko im tada ništa neće moći. I na to, vjerujem, Isus ovdje aludira.

5.2. A što onda znači „vraćanje vida slijepima“? Tko je slijep? Kao što sam ranije naveo, kroz cijelu svoju povijest židovski narod bio je duhovno slijep prema Jahvi. Znamo iz Zaharijina hvalospjeva da je on sam rekao za svoj narod: *„Da one koji sjede u tmini i sjeni smrtnoj, da nam noge na put mira usmjeri“*⁵. A tko će Židovima usmjeriti noge na put mira? „Zvijezda odozgor“, „Isus Krist“, „Mesija“, „Sin Božji“, „Sin Čovječji“. Sve su to titule za Onoga koji ima doći – i sa sobom donosi učenje. To učenje pokazat će svakom Židovu kako Jahve zapravo želi da ga se štuje, naučit će ih što znači vjera jednog Izraelca koji iskreno nosi Jahvu u svom srcu.

5.3. Isus će svojim životom, djelima i riječima pokazati kako treba izgledati pravi Izraelac – svećenik Božji koji svijetli ostalim narodima. I to je značenje Isusove izjave: *„Vi, koji ste tisućama godina bili slijepi kao narod – sada donosim svjetlo da progledate i otvorite svoje duhovne oči. Tek kad budete pravi Izraelci – a ja ću vam pokazati kako to izgleda – tada će Jahve ispuniti svoje obećanje dano vašim ocima. Tek tada Jahve će od vas učiniti veliki narod.“*

⁵ Luka 1,79